

Producter til Byerne, og forsaavidt disse Producter ville komme paa Jernbanen. — jeg troer forøvrigt ikke, at det vil blive Tilfældet med mange — ville de først komme der, efterat de ere blevne samlede af Kjøbmændene i Byerne og i deres Hænder blevne Handels- og Udførselsvarer. Det tredje Hensyn, som, naar Taleren er om en jydsk Længdebane, er af væsentlig Betydning, er de to Forbindelser, som for Nørrejylland ere af størst Vigtighed, nemlig Forbindelsen mod Syd med Slesvig og Forbindelsen mod Ost med Døne, og ogsaa i saa Henseende maa Ostbanen foretrakkes, naar man fastholder begge Forbindelser. Jeg miskjender ingenlunde Betydningen af Jernbaneforbindelsen med Sydøen, men jeg paastaar, og vedbliver denne min Paastand, indtil man overbeviser mig om det Modsatte, at Forbindelsen med Døne er ligesaa vigtig, og man husse vel paa, at man ved at vælge Ostbanen kun forlænger Forbindelsen mod Syd med 2 Meil, medens man ved at vælge en Bane, hvor man gaaer udenom Byerne, vil forøge Veilængden til Døne med $5\frac{1}{2}$ Meil. Det forekommer mig derfor utvivlsomt, at denne Ostbane har, naar man tager Hensyn til Nutiden, saa betydelige Fortrin fremfor enhver af de andre Baner, hvorom der er Tale, at man af den Grund skal vælge den, og at Fremtiden, forsaavidt man kan danne sig nogen Mening om den, snarere taler for den end for nogen af de andre. Jeg har idetmindste endnu ikke hørt en eneste Grund, der i Virkeligheden kunde tale for en vestligere Bane; thi at man ved en Jernbane inde i Landet vil kunne bevirke Ophyrningen af Randbøl-Hede, skal ogsaa jeg tillade mig, ligesom den sidste ærede Taler, indtil videre at betragte som Phantasi eller et Fata Morgana, og at der i Gudenaabalen skulde være saadanne særlige Betingelser tilstede for en betydelig Industri, skal jeg ogsaa tillade mig at bemærke med et lignende Navn. Den eneste Betingelse, der overensstemmende med Virkeligheden skulde kunne siges til en vis Grad at være tilstede, skulde da være Bevægkraften, men dette er en Bevægkraft, der repræsenteres gennem Vand og Tørv. I saa Henseende skal jeg tillade mig at bemærke, at der hverken i den Vandkraft eller i den Tørvemasse, som her

gives, kan findes Bevægkraft af nogen stor Betydning, hvortil endvidere kommer, at Industrien ingenlunde kan baseres paa Bevægkraften alene. Der er en Mangfoldighed af Betingelser, der ere nødvendige, for at der overhovedet nogetsteds kan fremkaldes Industri. Jeg skal ikke udvikle dette videre, men jeg skal blot tillade mig at nævne Naaproducter til Bearbejdelse, Capitaler til at sætte Industrien i Bevægelse, Mænd, der ere stilkede til at staa i Spidsen for Industrien, Mænd, der som Arbejdere ere i Besiddelse af technisk Dygtighed og saa videre, fornuftige Afsetningsforhold, og saa fremdeles. Jeg skal som sagt ikke videre gaae ind herpaa, men der er saa mange Ting og saa store Spørgsmaal, der med Hensyn hertil komme i Betragtning, at man sandelig ikke kan lade sig affærdige med, at man har temmelig meget Vand og gode Tørv der, hvilke dog begge, naar Sagen betragtes med kolbt Bled, ovenikjøbet maae reduceres til Lidt nok. — Naar man har sagt, at det egentlig var Vestjylland, der trængte til Forbindelse, saa skal jeg gjerne indrømme, at Vesten er stillet langt mindre heldig end Osten med Hensyn til sine Forbindelsesveje med det øvrige Land og med Omverdenen; men enten man fører Jernbanen det ene eller andet Sted, saa er Vestjylland lige nær; den bliver kun hjulpet, naar man vil lægge en Jernbane langs Vestkysten, men dette er jo et Spørgsmaal, som for Diebliffet ikke er under Forhandling, og som jeg derfor ikke skal indlade mig paa.

Da jeg overhovedet ikke sætter saa overordenlig Priis paa nogen af disse Baner, eller ubetinget puster en Længdejernbane i Jylland, skal jeg kun tillade mig at stemme for det Forslag, der omhandler det østlige Jernbanesystem, og som jeg tilmed kan gaae ind paa, men forøvrigt stemme imod alle de øvrige Forslag. Jeg skal forøvrigt ikke indlade mig nærmere paa at udvikle, hvilken Retning der efter min Formening kunde være den anden, som næst efter den østlige Kjøbstadbane burde komme i Betragtning; jeg skal blot udtale, at jeg i saa Henseende fuldstændig deler den Mening, som den ærede Minister udtalte igaar, at det da maatte være en Bane, som fulgte Østkysten,